

Από: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΑΚΑΛΟΥΜΑΣ [bakalum2@yahoo.com]
Αποστολή: Δευτέρα, 1 Σεπτεμβρίου 2025 10:52 πμ
Προς: info@spanosthomas.com

N 2717/1999: ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (272581)

Άρθρο	277
Σύνδεση με Νομολογία και Αρθρογραφία	2335
Κατά εξουσιοδότηση Εκδοθέντα και Εφαρμοστικά Νομοθετήματα	3
Προισχύσασες μορφές άρθρου	5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β`

ΠΑΡΑΒΟΛΑ

Άρθρο 277

"1. Για το παραδεκτό των ένδικων βοηθημάτων και μέσων πρέπει, ως την πρώτη Συζήτηση της υπόθεσης, να προσκομισθεί το προβλεπόμενο από τις κείμενες διατάξεις αποδεικτικό καταβολής παραβόλου. Αν δεν προσκομισθεί το αποδεικτικό αυτό ως την πρώτη Συζήτηση της υπόθεσης, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 139α."

*** Η παρ.1 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.7 άρθρ.22 Ν.3226/2004, ΦΕΚ Α 24/4.2.2004.Με την παρ.10 του αυτού άρθρου και νόμου ορίζεται ότι:

"10. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διαφορές. Ενδικο βοηθήματα ή μέσα που απορρίφθηκαν ως απαράδεκτα από το Συμβούλιο τις Επικρατείας ή τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια μετά την 1.1.2000 για μη καταβολή ή ελλιπή καταβολή παραβόλου, μπορούν να ασκηθούν εκ νέου μέσα σε Προθεσμία δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού".

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Περί της ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ της διάταξης της παρ.1 του άρθρου 277 του παρόντος ΚΔΔ βλέπε σχετικά στις υπ` αριθμ. 1035/2009, 3409/2010, 1266/2011 αποφάσεις ΣΤΕ καθώς και την υπ` αριθμ. 1583/2010 Απόφαση ΣΤΕ (ΟΛΟΜ).

«2. Το παράβολο ορίζεται:

α) για την ένσταση κατά τα άρθρα 246 και 269, την αντένσταση κατά το άρθρο 256, την προσφυγή και την ανακοπή κατά το άρθρο 217 σε εκατό (100) ευρώ και για τις αιτήσεις παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας και την αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας σε πενήντα (50) ευρώ,

β) για την ανακοπή ερημοδικίας και την τριτανακοπή σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ, για την έφεση και για την αντέφεση σε διακόσια (200) ευρώ και για την αίτηση αναθεώρησης σε τριακόσια (300) ευρώ.

Εξαιρετικά το παράβολο της προσφυγής σε διαφορές από άσκηση προσφυγής ασφαλισμένου σε φορέα κοινωνικής ασφάλισης, ορίζεται σε είκοσι πέντε (25) ευρώ».

*** Η παρ.2 αντικαθίσταται ΑΠΟ 23.1.2017, ως άνω,δυνάμει των άρθρων 37 και 45 Ν.4446/2016,ΦΕΚ Α 240/22.12.2016.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Περί της ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 277 του παρόντος Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας βλέπε σχετικά στην υπ' αριθμ. 601/2012 ΣΤΕ (ΟΛΟΜ)

3 «Κατ' εξαίρεση, στις χρηματικού περιεχομένου φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές, το παράβολο για την προσφυγή, την έφεση και την αντέφεση ορίζεται σε ποσοστό ίσο προς το ένα τοις εκατό (1%) του αντικειμένου της διαφοράς και μέχρι του ποσού των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

Αν το παράβολο υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, καταβάλλεται το ποσό αυτό, το επιπλέον δε τυχόν οφειλόμενο και μέχρι του ορίου των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, καταλογίζεται, αν συντρέχει περίπτωση, με την οριστική απόφαση του δικαστηρίου επί της προσφυγής ή της έφεσης».

*** Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ.3 αντικαθίστανται ΑΠΟ 23.1.2017, ως άνω,δυνάμει των άρθρων 37 και 45 Ν.4446/2016,ΦΕΚ Α 240/22.12.2016.

«Ως αντικείμενο της διαφοράς θεωρείται η διαφορά του κύριου φόρου, δασμού, τέλους, εισφοράς ή προστίμου και, επί προσβολής πλειόνων συναφών πράξεων με κοινή προσφυγή, το άθροισμα του αντικειμένου αυτών».

*** Το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 29 Ν.4446/2016,ΦΕΚ Α 240/22.12.2016.

Για την έφεση και την Αντέφεση ως αντικείμενο της διαφοράς, όταν από το νόμο προβλέπεται η υποβολή δήλωσης του φορολογουμένου πριν από την έκδοση της σχετικής πράξης, θεωρείται η διαφορά του κύριου φόρου, που προκύπτει ανάμεσα σε εκείνον που αντιστοιχεί στη δήλωση και σε αυτόν που καθορίστηκε με την Απόφαση.

Στην περίπτωση που δεν προβλέπεται η υποβολή δήλωσης, ως αντικείμενο της διαφοράς θεωρείται το ποσό που καθορίστηκε στην πρωτόδικη Απόφαση.»

*** Τα εντός " " τελευταία εδάφια της παρ.3 προστέθηκαν με το άρθρο 65 παρ.4 Ν.3994/2011,ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ: Με το άρθρο 65 παρ.6 και 7 Ν.3994/2011,ΦΕΚ Α 165/25.7.2011,ορίζεται ότι:
"6. Οι προηγούμενες παράγραφοι εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς κατά την έναρξη της ισχύος του ν. 3900/2010 υποθέσεις.

7. Η παράγραφος 3 του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 45 του ν. 3900/2010, δεν εφαρμόζεται στις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διαφορές".

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Περί της ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 277 του παρόντος Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας βλέπε σχετικά στην υπ` αριθμ. 1687/2012 απόφαση ΣΤΕ.

«4. Κατά την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου των ενδίκων βοηθημάτων και μέσων της παραγράφου 3 καταβάλλεται από τον υπόχρεο το 1/3 του κατά την προηγούμενη παράγραφο παραβόλου, έως δε την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης τα υπόλοιπα 2/3 αυτού, εφαρμοζομένης της διάταξης του άρθρου 139Α.».

*** Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 25 παρ.9 Ν.4509/2017,ΦΕΚ Α 201/22.12.2017. Κατά τη παρ.10 του αυτού άρθρου και νόμου:

" Οι διατάξεις των παραγράφων 6 και 9 εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς δίκες. Σε περίπτωση ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων που έχουν απορριφθεί, αυτά μπορεί να ασκηθούν εκ νέου εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος και με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 94 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως ισχύει".

Το παράβολο υπολογίζεται από την αρμόδια φορολογική αρχή, η οποία προς τούτο χορηγεί ατελώς ειδικό σημείωμα στον υπόχρεο, ύστερα από αίτησή του.

Αν καταβληθεί παράβολο μικρότερο από εκείνο που αναφέρεται στο σημείωμα, το ένδικο βοήθημα απορρίπτεται ως απαράδεκτο. Αν καταβληθεί το παράβολο που αναφέρεται στο σημείωμα, αλλά αυτό είναι μικρότερο του κατά το νόμο οφειλόμενου, το δικαστήριο προχωρεί στην εκδίκαση της υπόθεσης και, αν το ένδικο βοήθημα ή μέσο απορριφθεί για άλλο λόγο, το παράβολο που ελλείπει καταλογίζεται

με την Απόφαση του δικαστηρίου και εισηγείται κατά τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Και στην περίπτωση αυτή έχουν εφαρμογή όσα ορίζονται στην τελευταία περίοδο της παραγράφου 10."

*** Οι παρ.2,3,και 4 αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 45 παρ.1

N.3900/2010,ΦΕΚ Α 213/17.12.2010. Έναρξη ισχύος από 1.1.2011.

Με την παρ.2 του αυτού άρθρου και νόμου ορίζεται ότι:

"2. Οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του άρθρου 277 του ΚΔΔ, όπως τροποποιούνται από την προηγούμενη παράγραφο, ισχύουν και για τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διαφορές. Το τυχόν επιπλέον οφειλόμενο παράβολο στις διαφορές αυτές καταβάλλεται μέχρι την πρώτη Συζήτηση του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου".

*** ΠΡΟΣΟΧΗ: Κατά το άρθρο 382 Ν.4700/2020,ΦΕΚ Α 127/29.06.2020:

" Η συζήτηση εμπροθέσμως ασκηθέντων ενδίκων μέσων που ασκήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από την 1.1.2011 μέχρι την 22.12.2017 ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων και απορρίφθηκαν αμετάκλητα λόγω μη καταβολής του προβλεπόμενου στις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 277 του ν. 2717/1999 (Α' 97, Κ.Δ.Δ.) παραβόλου, προσδιορίζεται εκ νέου με αίτηση των διαδίκων που τα άσκησαν, η οποία υποβάλλεται εντός εκατό (100) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος, υπό τον όρο καταβολής του συνόλου του παραβόλου μέχρι την συζήτηση του ενδίκου μέσου".

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Η προισχύσασα διάταξη της παρ.3 του άρθρου 277 του παρόντος Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας κρίθηκε ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ με τις υπ' αριθμ. 556/2008, 748/2008, 1581/2008 αποφάσεις ΣΤΕ.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Περί της ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ της διάταξης της παρ.3 του άρθρου 277 του παρόντος Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας βλέπε σχετικά στις υπ' αριθμ. 58/2010, 59/2010 αποφάσεις ΣΤΕ καθώς και στην υπ' αριθμ 3470/2007 Απόφαση ΣΤΕ (ΟΛΟΜ).

5. Αν Τα ένδικα μέσα στρέφονται κατ' αποφάσεων μονομελών δικαστηρίων, τα αντίστοιχα ποσά ή ποσοστά των παραβόλων μειώνονται στο μισό.

6. Οι διατάξεις που προβλέπουν ειδικά Παράβολα, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν, εφαρμόζονται και κατά τη Διαδικασία εκδίκασης των διοικητικών διαφορών ουσίας από τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια.

7. Τα ποσά ή τα ποσοστά των παραβόλων μπορούν να αναπροσαρμόζονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

8. Σε περίπτωση άσκησης κοινού ενδίκου βοηθήματος ή μέσου από περισσότερους : αν, κατά το ουσιαστικό δίκαιο, η απαίτηση ή η οφειλή τους είναι σε ολόκληρο, καταβάλλεται από όλους μαζί ένα μόνο παράβολο, ενώ, αν η, κατά τα παραπάνω, απαίτηση ή η οφειλή τους είναι διαιρετή, καταβάλλεται από καθέναν ολόκληρο το παράβολο της παρ. 2, ή το αναλογούν σε αυτόν παράβολο της παρ. 3, κατά περίπτωση.

9. Το παράβολο, αν το ένδικο βοήθημα ή μέσο απορριφθεί για οποιονδήποτε λόγο, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου, ενώ, αν αυτά γίνουν δεκτά ή αν η δίκη καταργηθεί για οποιονδήποτε λόγο, αποδίδεται σε αυτόν που το κατέβαλε. Οι έννομες αυτές συνέπειες επέρχονται ακόμη και αν δεν υπάρχει σχετική ρητή διάταξη στην Απόφαση. Αν η προσφυγή ή το ένδικο μέσο γίνουν δεκτά εν μέρει, το παράβολο αποδίδεται κατά ένα μέρος του, το οποίο και καθορίζεται κατά την κρίση του δικαστηρίου.

10. Το δικαστήριο μπορεί, εκτιμώντας τις περιστάσεις, να διατάξει την απόδοση του παραβόλου ακόμη και όταν απορρίπτεται το ένδικο βοήθημα ή μέσο. Επίσης, μπορεί να διατάξει το διπλασιασμό του παραβόλου αν το ένδικο βοήθημα ή μέσο είναι προδήλως απαράδεκτο ή προδήλως αβάσιμο. Στην περίπτωση αυτή, το επιπλέον ποσό που καταλογίζεται εισηγείται

κατά τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Προς τούτο, ο γραμματέας του δικαστηρίου αποστέλλει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, Αντίγραφο της Απόφασης στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία.

11. Αν, σε συγκεκριμένη περίπτωση, καταβλήθηκε παράβολο χωρίς να υπάρχει κατά νόμο υποχρέωση προς τούτο, διατάσσεται με την Απόφαση, και ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης, η επιστροφή του.

«12. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 9 και 10 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται για το παράβολο που κατατίθεται σύμφωνα με το άρθρο 135 παράγραφος 3 εδάφιο γ', το οποίο εκπίπτει πάντοτε υπέρ εκείνου για τον οποίο έχει εκδοθεί».

*** Η παρ.12 προστίθεται ΑΠΟ 23.1.2017,δυνάμει των άρθρων 37 και 45 Ν.4446/2016,ΦΕΚ Α 240/22.12.2016.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Η διάταξη του άρθρου 277 του παρόντος Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας κρίθηκε ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ με την υπ' αριθμ. 3470/2007 Απόφαση ΣΤΕ (Ολομέλεια) και 276/2008, 1374/2009, 1901/2009, 2556/2009, 1541/2010, 1757/2010, 1778/2010 αποφάσεις ΣΤΕ.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Η διάταξη του άρθρου 277 του παρόντος Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας κρίθηκε ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ κατά το μέρος που θεσπίζουν, προκειμένου περί χρηματικών φορολογικών διαφορών, υποχρέωση, επί ποινή απαραδέκτου, καταβολής αναλογικού παραβόλου εφέσεως, χωρίς να καθορίζεται ανώτατο όριο, με την υπ' αριθμ. 246/2010 Απόφαση ΣΤΕ.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Περί της ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ της διάταξης του άρθρου 277 του παρόντος Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας βλέπε σχετικά στην υπ' αριθμ. 193/2009 Απόφαση ΣΤΕ. (με παραπομπή του ζητήματος στην Ολομέλεια),

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Περί της ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ή μη των διατάξεων των παρ. 3 και 4 του άρθρου 277 του παρόντος Κ.Δ.Δ., όπως ίσχυαν προ της αντικατάστασής τους με την παρ. 5 του άρθρου 37 του ν. 4446/2016 βλέπε σχετικά στην υπ' αριθμ. 1933/2023 απόφαση ΣΤΕ.

**ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Ε. ΜΠΑΚΑΛΟΥΜΑ
ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 28-30 ΡΟΔΟΣ
ΤΗΛ+FAX 22410-22036 e-mail bakalum2@yahoo.com**